

MİLLİ KİTABXANAŞÜNASLIĞIMIZIN KORİFEYİ

Zahidə RZAYEVA*Bakı Dövlət Universiteti**Bakı Dövlət Universiteti Kitabxana resusları və informasiya axtarış sistemləri kafedrasının müəllimi*

Bəşəriyyət tarixinin sistemli təhlili bizə onu deməyə əsas verir ki, cəmiyyətin inkişafı bilavasitə onun maariflənməsi ilə üzvi bağlılıq kəsb etməkdədir. Bu yanaşma bütün tarixi dövrlərdə insanlığın inkişafı kontekstində sübuta ehtiyacı olmayan amil kimi və yaxud aksiomatik bir tezis kimi qəbul edilmişdir. Dünya ölkələrinin təcrübəsi göstərir ki, istənilən inkişaf etmiş cəmiyyətin əsas hərəkətverici qüvvəsi həmin cəmiyyətin zamanında ciddi maarifləndirilməsi və cəmiyyət üzvlərinin savadlılıq dərəcəsinin, istər konkret ixtisaslar və münasibətlər aləmində, istərsə də ümumilikdə dünya görüşünün formalaşdırılması istiqamətində artırılması və təkmilləşdirilməsi ilə xarakterizə edilməkdədir. Bu prosesin uğurlu bir şəkildə həyata keçirilməsinin bir çox istiqamətləri mövcuddur. Onların kompleks şəkildə təşkili ümumi işin effektivlik dərəcəsinə artırmaqdadır. Belə ki, qeyd etdiyimiz nəticələri əldə etmək üçün konkret olaraq əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri və ən əsası kimi ölkədə kitabxana və kitabxanaçılıq sisteminin formalaşdırılması və bu sistemin dövrü olaraq modernləşdirilməsi daim gündəmə gəlməkdədir.

Birmənalı şəkildə qeyd etməliyik ki, bu proses istənilən cəmiyyətin, dövlətin və eləcə də sivilisasiyanın keçdiyi inkişaf yolunun çox böyük bir hissəsini özündə ehtiva etməkdədir. Belə ki, bu münasibətlərin sferasının formalaşdırılması və ona dəstəyin verilməsi hər zaman dövlətin və eləcə də həmin cəmiyyətin ziyalıların üzərinə düşməkdədir.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasında da bu prosesin inkişafına, onun təkmilləşdirilməsinə və eləcə də dünya standartları səviyyəsinə çatdırılmasına hər zaman dövlət qayğısı özünü bu və ya digər formalarda göstərmişdir. Belə ki, hökumət ayrı-ayrı tarixi dövrlərdə kitabxana sisteminin təkmilləşdirilməsi, onun maddi-texniki bazasının müasirləşdirilməsi bu və ya digər işlərin reallaşdırılması istiqamətində konkret tədbirlər planı hazırlamış, müvafiq sərəncamlar vermiş və işin daha da effektiv şəkildə realizə edilməsi üçün müvafiq dövlət proqramları qəbul etmiş və onu uğurlu bir formada icra etmiş və hal-hazırda da icra etməkdədir. Respublikamızın Sovetlər Birliyinin tərkib hissəsi olduğu dövrdə hökumət səviyyəsində bu işlərin reallaşdırılması bilavasitə ümummilli lider Heydər Əliyevin nəzarəti altında həyata keçirilmiş, müstəqillik dövründə bu işlər daha intensiv xarakter almışdır. Dövlət müstəqilliyinin 20-ci il dönümünü qeyd edən Azərbaycan Respublikasında hazırda bu sahədə həyata keçirilən dövlət strategiyası Ümummilli liderin layiqli davam-

çısı prezident İlham Əliyevi birbaşa diqqəti və nəzarəti altında həyata keçirilməkdədir.

Təbii ki, respublikamızın kitabxana infrastrukturunun inkişafı hər zaman dövlət nəzarəti altında həyata keçirilmiş, ancaq bununla yanaşı istər Ümum-milli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə, istərsə də hazırda respublikamızın prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə bu işlərin həyata keçirilməsində bir çox ziyalılar da yaxından iştirak etmiş və hər zaman onlara verilmiş etimadı uğurla doğrultmuşlar. Həmin ziyalılar içərisində bu işlərin həyata keçirilməsində bilavasitə yaxından iştirak etmiş və respublikamızın kitabxanaçılıq sisteminin yaradıcısı, Azərbaycan kitabxanaçılıq tarixinin korifeyi professor Abuzər Alı oğlu Xələfovun adını xüsusilə vurğulamaq lazımdır. Bütün ömrünü kitabxanaçılıq elminə, onun inkişaf etdirilməsinə və bu sahədə milli kadrların yetişdirilməsinə həsr etmiş, çox mühüm əmək sahibi olmuş və bu işlərin uğurlu bir şəkildə reallaşdırılmasının memarı professor Abuzər müəllim demək olar ki, respublikamızın ən gənc kitabxanaçısından tutmuş, ən qocaman kitabxanaçısına, ümumiyyətlə, bu sahədə fəaliyyət göstərən hər kəsin bütün kadrların müəllimi olmuş onlara bu və ya digər şəkildə yol göstərmişdir. Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan kitabxanaçılıq elminin banisi Abuzər müəllim indiyə qədər respublikamızı bütün dünyada layiqli bir şəkildə təmsil etməkdədir. 80 illik yubleyini qeyd etdiyimiz professor Abuzər Xələfov öz elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə yanaşı, xalqın vətənpərvər oğlu kimi və eyni zamanda yüksək insani keyfiyyətləri ilə də daima dövlət diqqəti görmüş, cəmiyyət tərəfindən yüksək hörmətlə qiymətləndirilmişdir.

Abuzər müəllimin elmi-pedaqoji fəaliyyətini bir məqalədə bütünlüklə əhatə etmək çox çətin və çətin olduğu qədər də şərəfli bir məsuliyyətdir. Bütün həyatını, gənclik enerjisini respublikamızın milli kitabxanaçılıq elminin inkişafına həsr etmiş Abuzər müəllim bir pedaqoq kimi 55 illik təcrübəyə malikdir və demək olar ki, bütün bu tarixi dövr ərzində Bakı Dövlət Universitetində fəaliyyət göstərmişdir.

Professor Abuzər Xələfov çoxsaylı titullara malikdir. Ancaq bütün bu mükafatlarla yanaşı Abuzər müəllim səmimi insan, vətənpərvər və gələcək nəslə örnək bir şəxsiyyət, sadə bir vətəndaş kimi də cəmiyyətdə çox böyük nüfuza malikdir. Fikrimcə, Abuzər müəllimin tələbəsi olmaq və xüsusilə onun ağsaqqallıq etdiyi bir mühitdə işləmək şərəfli və qürurverici bir faktordur. Abuzər müəllimin varlığı respublika kitabxanaşünaslıq elmi üçün əvəzsiz bir xəzinədir, nemətdir və daha dolğun şəkildə ifadə etsək milli sərvətdir.